

Alles over het afgelopen jaar

Jaarverslag 2022

In het jaarverslag legt de Raad voor het Openbaar Bestuur verantwoording af over zijn publicaties en activiteiten van het afgelopen jaar.

- › [Terugblik 2022](#)
- › [Publicaties & activiteiten](#)
- › [Contacten met regering en parlement](#)
- › [Raadsleden](#)
- › [Medewerkers](#)
- › [Communicatie](#)
- › [Financieel overzicht](#)

Leeswijzer

In het hoofdstuk **Terugblik** leest u over de ontwikkelingen binnen het openbaar bestuur en de financiële verhoudingen in 2022.

Het onderdeel **Publicaties & activiteiten** geeft een overzicht van alle publicaties die de ROB dit jaar uitbracht, en welke media-aandacht dat heeft opgeleverd. Ook ziet u daarin welke activiteiten de ROB heeft georganiseerd.

Over de contacten die er waren met de regering, de Eerste Kamer en de Tweede Kamer leest u in **Contacten met regering en parlement**.

In het overzicht van alle **raadsleden** en **medewerkers** ziet u bij welke specifieke projecten zij waren betrokken, en welke extra activiteiten - zoals het geven van een lezing - zij nog meer hebben gedaan.

In het hoofdstuk **Communicatie** leest u welke thema's dit jaar centraal stonden en welke communicatiemiddelen zijn ingezet.

Het **Financieel overzicht** laat zien wat de ROB heeft uitgegeven en waaraan.

Wat is er gebeurd

Terugblik 2022

Met 'crisis' als term voor een verwaarloosd probleem en de weerslag daarvan op beleid en advisering

'crisis'. Of het nu ging om corona, stikstof, asielopvang, Oekraïne, klimaat, woningbouw of vluchtelingen steeds ging het gepaard met de toevoeging 'crisis'. Het gaat echter in veel gevallen niet om een crisis, maar om een verwaarloosd probleem. Het heeft er alle schijn van dat een probleem alleen nog op de politieke agenda komt door het als 'crisis' te bestempelen. Het probleem betreft meestal belangrijke en urgente beleidsopgaven, waar handelen van de overheid noodzakelijk is. Door deze als 'crisis' te bestempelen, beperken we de kans om hiervoor de beste, structurele oplossingen te vinden.

Ook in 2022 heeft de Raad voor het Openbaar Bestuur aandacht gevraagd voor de achterliggende oorzaken van een probleem en eveneens oog gehad voor actuele problemen. Hieronder een korte impressie van de adviezen en bijeenkomsten in 2022 – verderop in dit jaarverslag volgt een volledig overzicht.

De gezagscrisis

De lange kabinetsformatie na de verkiezingen in maart 2021 had mede tot gevolg dat het aantal adviesaanvragen beperkt bleef. Dit gaf de Raad de mogelijkheid om meer aandacht te besteden aan een dieperliggend probleem, namelijk het gezag van de overheid. Het gezag van de overheid is immers niet vanzelfsprekend. Recente gebeurtenissen als de toeslagenaffaire en de coronacrisis hebben het gezag van de overheid bovendien geen goed gedaan.

Het gezag van de overheid – gedefinieerd als de vrijwillige aanvaarding van macht door burgers – is van groot belang om de urgente vraagstukken en langlopende beleidsopgaven van deze tijd aan te pakken. De uitvoering van het coalitieakkoord van begin 2022 staat vol met grote ambities en is voor het slagen daarvan mede afhankelijk van het gezag van de overheid als geheel.

De Raad is een gezagstraject gestart. De eerste publicatie was het signalement [Gezag herwinnen - over de gezagswaardigheid van het openbaar bestuur](#), waarin de Raad het vraagstuk van ‘gezag’ verkent. Gezagswaardigheid is daarin de mate waarin het bestuur zijn gezag ook echt verdient of zou moeten verdienen. Deze gezagswaardigheid bestaat niet alleen in de ogen van burgers, maar is ook gebaseerd op de prestaties van de overheid. De overheid heeft zich deels van haar eigen slagkracht beroofd door diensten en voorzieningen uit te besteden aan de markt of onafhankelijke uitvoeringsinstanties. Hierdoor zijn bij de overheid tekorten ontstaan die haar gezagswaardigheid onder druk zetten.

De Raad komt tot de conclusie dat om gezag te herwinnen, het openbaar bestuur moet investeren in zijn eigen bekwaamheid, betrouwbaarheid en betrokkenheid. Het signalement komt met een brede agenda voor het herwinnen van gezag. Kern daarvan is dat het openbaar bestuur zijn inhoudelijke expertise en ervaringsdeskundigheid moet vergroten, de morele dimensies van zijn beleidskeuzes dient te herkennen en erkennen en de verbinding met burgers moet vernieuwen en versterken.

Goed openbaar bestuur als basis van het gezag

In het verlengde en parallel aan het gezagstraject ontwikkelde de Raad een Wegingskader goed openbaar bestuur. Dit om inzicht te bieden in wat de beginselen, waarden en normen van goed bestuur zijn. Het dient tegelijkertijd ook ter onderbouwing van de eigen adviezen over het functioneren en de inrichting van het openbaar bestuur.

Het wegingskader baseert zich op de drie beginselen van goed openbaar bestuur: rechtsstaat, democratie en bestuurlijk vermogen. Het ontwikkelen van het wegingskader is een dynamisch proces, waarbij de Raad zich ook laat inspireren door ervaringsdeskundigen uit de praktijk.

De lessen van de coronacrisis

De coronapandemie was in het voorjaar van 2020 een onvervalste crisis. In 2022 leek corona langzaam naar de achtergrond te zijn verdwenen door de aandacht voor nieuwe crisissen. Maar ook hierbij geldt de bekende uitspraak van Winston Churchill ‘*Never waste a good crisis*’, oftewel; het is belangrijk om te leren van een crisis.

Het is dan ook prijzenswaardig dat de Tweede Kamer de Raad heeft gevraagd om zich te buigen over de bestuurlijke en financiële gevolgen van de coronacrisis voor gemeenten en de openbare lichamen Bonaire, Sint-Eustatius en Saba. Dit advies bevat geen evaluatie van de aanpak van de coronacrisis. Met dit advies wil de Raad vooral signaleren, verklaren en leren zodat de overheid bij een volgende crisis van een dergelijke omvang beter is voorbereid op het onverwachte. En ook de aanpak beter kan inbedden in gepaste bestuurlijke verhoudingen en een systeem van democratische kaderstelling en controle.

De titel van het advies [Van crisis naar opgave](#) geeft goed weer wat de algemene les is die de Raad uit de aanpak van coronacrisis heeft getrokken, namelijk dat Nederland te lang in een crisismodus heeft verkeerd. Het is van belang een blijvende opgave tijdig te erkennen, om vervolgens bestuurlijk vermogen, democratie en rechtsstaat weer meer met elkaar in balans te brengen.

Een van de opgaven is dat overheid en samenleving zijn voorbereid op verschillende toekomstscenario's voor het verloop van de Covid-19-pandemie [door scenario's te doordenken](#). Dit was voor de Raad aanleiding om – onder coördinatie van de WRR en samen met een groot aantal adviescolleges – aan de hand van verschillende scenario's gezamenlijk handreikingen hiervoor te formuleren. Belangrijk hierin is dat de regering voor deze opgave regieverantwoordelijkheid neemt. Twee aandachtspunten zijn daarbij essentieel; het benutten van de goede tijden om de slechte tijden te doordenken en het zorgdragen voor een brede maatschappelijke afweging van maatregelen, waarbij ingewikkelde keuzes niet moeten worden ontweken.

Een van bijkomende effecten van de coronacrisis was ook dat de complexe relatie tussen wetenschap en overheidsbeleid zichtbaar werd. Lange tijd leunde het kabinet sterk op de adviezen van het *Outbreak Management Team*, waarin vooral medische wetenschappers zitting hebben. Dit deed de vraag rijzen hoe wetenschap zich verhoudt tot het primaat van de politiek. Kennis en (overheids)beleid – of politiek en wetenschap – hebben een complexe verhouding met elkaar en kunnen tegelijkertijd ook niet zonder elkaar. Wetenschappelijke onderbouwing kan politieke besluiten beter maken, maar vervaging van de grenzen daartussen leidt tot verwetenschappelijking van de politiek dan wel politisering van de wetenschap. Het gezag van zowel de wetenschap als de politiek heeft daaronder te lijden. Dit is één van de constatering die de Raad voor het Openbaar Bestuur doet in de essaybundel [Wetenschap en overheidsbeleid: een spanningsvolle relatie](#).

Asielopvang als verwaarloosd probleem

Een voorbeeld van een 'verwaarloosd probleem' waar de Adviesraad Migratie (ACVZ) en de Raad voor het Openbaar Bestuur aandacht voor hebben gevraagd, is de noodzaak om uit de crisismodus te geraken en te werken aan een structurele aanpak van [de asielopvang](#). De constatering is dat de gehanteerde crisisaanpak bij de opvang van asielzoekers ten koste gaat van de kwaliteit van de opvang en asielzoekers hier in Nederland een valse start bezorgt. Ook zet deze aanpak het maatschappelijk en politiek draagvlak voor de opvang voortdurend onder druk. Beide Raden zijn van oordeel dat regering gemeenten zou moeten verplichten om asielzoekers op te vangen die grote kans hebben op een asielvergunning (de zgn. 'kansrijke' asielzoekers), om daarmee de ad-hocmaatregelen te beperken en te komen tot een proactief opvangbeleid. Tegelijkertijd moet de rijksoverheid aan gemeenten structureel de middelen beschikbaar stellen om dit naar eigen inzicht en met oog voor de sociale samenhang te kunnen doen.

Samenwerking met andere adviesraden

De twee hiervoor weergegeven adviestrajecten geven aan dat de Raad voor het Openbaar Bestuur nadrukkelijk de samenwerking met andere adviesraden zoekt, om te komen tot breed gedragen adviezen die kennis en expertise samenbrengen. Een praktijk die de Raad in 2023 heeft voortgezet.

Tot slot

In 2023 gaat de Raad verder met de uitvoering van zijn tweejarig werkprogramma. Zowel het gezagstraject als de interbestuurlijke verhoudingen blijven daarbij de aandacht van de Raad vragen. Want hoewel 2022 heeft laten zien dat de overheden bij de opvang van Oekraïense vluchtelingen goed en effectief kunnen samenwerken, blijft de vraag hoe dit structureel en fundamenteel kan worden. Het is nodig om als één overheid te kunnen opereren, om de grote opgaven waar het openbaar bestuur zich voor geplaatst ziet aan te kunnen pakken. Bewust van deze urgentie, zal de Raad ook in 2023 weer bijdragen aan het beter functioneren van het openbaar bestuur.

Middelburg / Den Haag, juni 2023

Han Polman - voorzitter

Iris Sluiter - secretaris

Wat hebben we gedaan

Publicaties & activiteiten

De publicaties die de ROB in 2022 heeft uitgegeven en de bijeenkomsten die zijn georganiseerd, staan in dit overzicht.

Jaaroverzicht

○ Publicaties 2022

De ROB heeft de volgende producten opgeleverd:

24 februari 2022

[Ontwikkeltraject | Wegingskader goed openbaar bestuur](#)

Het te ontwikkelen *Wegingskader goed openbaar bestuur* geeft een overzicht van relevante publieke kernwaarden voor goed bestuur en dient ter onderbouwing van de adviezen over het functioneren en de inrichting van het openbaar bestuur.

Het wegingskader is een levend document, met regelmatige actualisaties waarbij input uit de praktijk meer dan welkom is. De eerste versie van het Wegingskader verscheen in 2022.

Zie: [➤ Wegingskader goed openbaar bestuur](#)

10 maart 2022

[Advies | Van crisis naar opgave](#)

Het openbaar bestuur stond door corona lang in een crisismodus. Dit had grote bestuurlijke en financiële gevolgen en zorgde voor warrige verhoudingen tussen gemeenten, openbare lichamen, veiligheidsregio's en rijksoverheid.

In het advies *Van crisis naar opgave. Over de blijvende gevolgen van de coronapandemie voor gemeenten en openbare lichamen in Caribisch Nederland* bracht de ROB op verzoek van de Tweede Kamer de gevolgen in kaart en adviseerde corona niet langer als crisis maar als opgave aan te pakken, zodat goede bestuurlijke verhoudingen en een sterke lokale democratie weer de aandacht krijgen die ze nodig hebben.

Zie: [Van crisis naar opgave](#)

30 maart 2022

Brief aan de nieuwe gemeenteraden

Na de gemeenteraadsverkiezingen werden op 30 maart 2022 de nieuw verkozen gemeenteraden geïnstalleerd. Om een vliegende start te kunnen maken met het gemeenteraadswerk bood de ROB alle gemeenteraadsleden een bloemlezing aan van de voor gemeenteraden belangrijkste adviezen.

Zie: [➤ Brief aan de nieuwe gemeenteraden](#)

12 april 2022

Essaybundel | Brede welvaart, grote opgaven

In de essaybundel *Brede welvaart, grote opgaven* reflecteren diverse wetenschappers en deskundigen op de wijze waarop decentrale overheden samen met de Rijksoverheid het beste invulling kunnen geven aan de grote maatschappelijke opgaven. Hoe kunnen zij de beschikbare middelen zo effectief en doelmatig mogelijk inzetten, zodat dit bijdraagt aan de brede welvaart in alle regio's?

Zie: [➤ Brede welvaart, grote opgaven](#)

23 mei 2022

Essaybundel | Jongeren en het zorgen voor hun morgen

Veertien adviesraden van de regering en het parlement werkten samen aan de essaybundel *Jongeren en het zorgen voor hun morgen*, waarin zij de samenleving en politiek oproepen om te zorgen dat de huidige én toekomstige jonge generaties een hoopvolle toekomst tegemoet kunnen gaan.

De ROB leverde met het essay [➤ De jeugd van tegenwoordig vertegenwoordigt de toekomst](#) een essentiële bijdrage aan de bundel. Hierin beargumenteert de ROB het belang om de politieke betrokkenheid van jongeren te vergroten. Dat is van grote maatschappelijke waarde, want de jongeren van vandaag zijn de dragers van de democratie van morgen.

Zie: [➤ Jongeren en het zorgen voor hun morgen](#)

14 juni 2022

Advies | Asielopvang uit de crisis

De crisisaanpak bij de opvang van asielzoekers gaat ten koste van de kwaliteit van de opvang en bezorgt asielzoekers een valse start. Ook zet die aanpak het maatschappelijk en politiek draagvlak voor de opvang voortdurend onder druk. Om uit de continue crisismodus te komen adviseren de Adviesraad Migratie (ACVZ) en de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) de regering om gemeenten te verplichten asielzoekers op te vangen die grote kans hebben op een asielvergunning (de zgn. 'kansrijke' asielzoekers). Tegelijkertijd moet de Rijksoverheid gemeenten structureel de middelen maar ook de ruimte geven om dit naar eigen inzicht én met oog voor de sociale samenhang te kunnen doen.

Het advies *Asielopvang uit de crisis* werd aangeboden aan staatssecretaris Eric van der Burg (JenV).

Zie: [Asielopvang uit de crisis](#)

noodzakelijke keuzes is een gezamenlijke rapportage onder coördinatie van de WRR, in nauwe samenwerking met de Gezondheidsraad, de Raad van State, de Raad voor het Openbaar Bestuur en de Raad voor Volksgezondheid & Samenleving,

Zie: [➤ Coronascenario's doordacht](#)

20 september 2022

Brief uitvoering Meerjarenprogramma ROB periode 2021-2023

Halverwege de periode van zijn Meerjarenprogramma 2021-2023 heeft de ROB een tussenrapportage opgesteld. De minister heeft deze brief met de tussenrapportage van de ROB op Prinsjesdag gepubliceerd.

Zie: [➤ Brief uitvoering Meerjarenprogramma ROB periode 2021-2023](#)

10 november 2022

Signalement | Gezag herwinnen

Het gezag van de overheid is noodzakelijk voor de aanpak van urgente vraagstukken en langlopende beleidsopgaven. Dit gezag staat echter onder druk.

In het signalement *Gezag herwinnen. Over de gezagwaardigheid van het openbaar bestuur* adviseert de ROB daarom te investeren in de bekwaamheid, betrouwbaarheid en betrokkenheid van de overheid en presenteert een agenda voor het herwinnen van gezag.

Zie: [➤ Gezag herwinnen](#)

17 november 2022

Podcast - Het gezag van de officier

Generaal Onno Eichelsheim is Commandant der Strijdkrachten van het Nederlandse leger.

Een podcast over het belang van gezag voor het functioneren van een militaire organisatie, ethisch leiderschap en het belang van tegenspraak.

Beluister: [➤ Het gezag van de officier](#)

24 november 2022

Podcast - Het gezag van de dominee

Almatine Leene is predikant en theoloog en in 2021 bekleedde ze de positie van Theoloog des Vaderlands.

Een podcast over de functie van gezag in de kerk, de invloed van secularisering op gezagsrelaties in de samenleving en het belang van betrokkenheid voor het verwerven van gezag.

Beluister: [➤ Het gezag van de dominee](#)

28 november 2022

Bundel | Gezicht geven aan gezag

Besturen draait steeds vaker op een conflict uit. Hoe komt dat? Waarom treden mensen hun overheid steeds vaker met wantrouwen tegemoet? Wat is nodig om de relatie tussen overheid en burger te herstellen?

In de bundel *Gezicht geven aan gezag. Drie casussen over gezag in de praktijk* heeft de ROB een drietal casestudies uitgevoerd die in reportagevorm zijn opgetekend.

Zie: [➤ Gezicht geven aan gezag](#)

15 december 2022

Podcast - Het gezag van de wetenschapper

Corien Prins is hoogleraar Recht en Informatisering en voorzitter van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR).

Een podcast over het gezag van wetenschap in de samenleving, over de rol van gezag binnen de wetenschap zelf en over wat het openbaar bestuur van de wetenschap kan leren om zijn eigen gezag te herwinnen.

Beluister: [➤ Het gezag van de wetenschapper](#)

24 december 2022

Podcast - Het gezag van de voetbalcoach

Steven Pont is psycholoog en systeemtherapeut en werkte in het verleden als jeugdvoetbalcoach.

Een podcast over het gezag van de voetbalcoach en de balans tussen macht en zorg die je nodig hebt om gezag te ontwikkelen.

Beluister: [➤ Het gezag van de voetbalcoach](#)

Activiteiten 2022

31 maart 2022

Webinar | Van crisis naar opgave

Wat heeft het coronavirus betekend voor gemeenten en openbare lichamen, en hoe kunnen we een aanpak van de coronapandemie als blijvende opgave vormgeven?

Vanuit perscentrum Nieuwspoort presenteerde Marceline Schopman een webinar naar aanleiding van het advies *Van crisis naar opgave. Over de blijvende gevolgen van de coronapandemie voor gemeenten en openbare lichamen in Caribisch Nederland*. Het programma bestond uit een aantal gesprekken met betrokkenen bij en onderzoekers naar de bestuurlijke gevolgen van de coronacrisis voor gemeenten en openbare lichamen.

Terugkijken: [webinar Van crisis naar opgave](#)

21 april 2022

Bijeenkomst | Dag van de Financiële Verhoudingen 2022

Vanuit de Nieuwe Buitensociëteit in Zwolle organiseerde de ROB de vijfde Dag van de Financiële Verhoudingen, met als centrale thema: *regionale verschillen in brede welvaart en regionale opgaven*.

Diverse sprekers reflecteerden op de wijze waarop decentrale overheden samen met de Rijksoverheid het beste invulling kunnen geven aan de grote maatschappelijke opgaven: hoe kunnen zij de beschikbare middelen zo effectief en doelmatig mogelijk inzetten, zodat dit bijdraagt aan de brede welvaart in alle regio's?

Terugkijken: [Dag van de Financiële Verhoudingen 2022](#)

27 juni 2022

Kennissymposium | Wetenschap en overheidsbeleid

In Nieuw Babylon in Den Haag organiseerde de ROB een kennissymposium over de spanningsvolle relatie tussen wetenschap en overheidsbeleid.

Bij aanvang van het kennissymposium werd het eerste exemplaar van de essaybundel *Wetenschap en overheidsbeleid* overhandigd aan Vera Bergkamp, voorzitter van de Tweede Kamer.

[Meer info](#)

8 november 2022

Debat | Desinformatie, gezag en achterdocht

Desinformatie en nepnieuws hebben invloed op het vertrouwen in de overheid en de democratie en zorgen voor frustratie in het publieke debat. Een vertrouwen dat al geschaad is. Welke belangen worden behartigd door het verspreiden van nepnieuws? Hoe groot is het gevaar voor onze democratie en samenleving?

De ROB organiseerde in De Balie in Amsterdam het debat *Desinformatie, gezag en achterdocht*, met o.a. Alexandra van Huffelen - Staatssecretaris Digitalisering.

Terugkijken: [Debat - Desinformatie, gezag en achterdocht](#)

28 november 2022

Debat | Een rechtvaardige overheid en regionaal onbehagen

Dossiers als de gaswinning staan bekend om het lage vertrouwen in de overheid en burgers die zich niet gehoord voelen. De Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) organiseert i.s.m. het Ministerie van Binnenlandse Zaken een gesprek over problemen én oplossingen. Wat betekent het voor onze democratie en samenleving als burgers zich niet gehoord voelen?

De ROB organiseerde in het Forum in Groningen het debat *Een rechtvaardige overheid en regionaal onbehagen*, met o.a. René Paas - Commissaris van de Koning in de provincie Groningen.

Terugkijken: [➤ Debat - Een rechtvaardige overheid en regionaal onbehagen](#)

29 november 2022

Debat | Stikstof, natuur en boerenprotesten

De boerenprotesten illustreren de groeiende afstand tussen stadsbewoners en burgers uit landelijke gebieden. Wat vertellen deze protestacties ons over de kloof tussen stad en platteland? Wat betekent dit voor de Nederlandse samenleving? En wat gebeurt er in het gesprek tussen de boer en de overheid?

De ROB organiseerde in MIMIK in Deventer het debat *Stikstof, natuur en boerenprotesten*, met o.a. Noëlle Aerts en Ad Verbrugge.

Terugkijken: [➤ Debat - Stikstof, natuur en boerenprotesten](#)

Weergave met alleen itemtitels: klik op Overzicht inklappen en +.

[➤ Contacten](#)

Welke contacten waren er

Contacten met regering en parlement

De Raad voor het Openbaar Bestuur is een adviescollege van regering en parlement. Dat betekent dat Raadsleden door het jaar heen op verschillende momenten en bij verschillende gelegenheden in gesprek gaan met vertegenwoordigers van het kabinet en de volksvertegenwoordiging. Daarnaast onderhoudt de Raad ook het contact met de andere overheden, vaak via de koepelorganisaties VNG, IPO en Unie van Waterschappen.

Een beknopt overzicht van de belangrijkste contacten in 2022:

Contacten met het kabinet

23 februari 2022: Kennismakingsgesprek voorzitter Han Polman en secretaris-directeur Rien Fraanje met minister Bruins Slot van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

14 juni 2022: Overhandiging advies [➔ Asielopvang uit de crisis](#) aan staatssecretaris Eric van der Burg i.s.m. Adviesraad Migratie

14 september 2022: Kennismakingsgesprek voorzitter Han Polman, Raadslid Martiene Branderhorst en secretaris-directeur Rien Fraanje met staatssecretaris Van Huffelen voor digitalisering en koninkrijksrelaties

10 november 2022: Overhandiging signalement [➔ Gezag herwinnen. Over de gezagswaardigheid van het openbaar bestuur](#) aan minister Hanke Bruins Slot van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

10 november 2022: Overleg van voorzitter Han Polman, secretaris-directeur Rien Fraanje en plv. secretaris Gerber van Nijendaal met minister Hanke Bruins Slot van BZK over het werkprogramma van de ROB

Contact met parlement

17 maart 2022: Gesprek met Tweede Kamerleden Joost Sneller, Mark Strolenberg en Stieneke van der Graaf over het advies [➔ Van crisis naar opgave. Over de blijvende gevolgen van de coronapandemie voor gemeenten en openbare lichamen in Caribisch Nederland](#)

27 juni 2022: Kamervoorzitter Vera Bergkamp nam het eerste exemplaar van essaybundel [➔ Wetenschap en overheidsbeleid](#) in ontvangst

 Raadsleden

Wie vormden de Raad

Raadsleden

Verschillende mensen uit het openbaar bestuur en de wetenschap vormden in 2022 samen de Raad voor het Openbaar Bestuur. De raadsleden komen elke maand bij elkaar voor de raadsvergadering, waarin lopende adviestrajecten en activiteiten worden besproken. Alle raadsleden lezen mee met alle adviezen en geven daar input op. Daarnaast zijn zij op kennis verbonden aan een specifiek advies, en vormen zij een werkgroep samen met de stafleden die het advies uitwerken. Verder geven raadsleden lezingen, schrijven zij artikelen en treden op in de media.

Raadsleden

○ 2022

Wie zaten in de Raad, bij welke specifieke projecten waren zij betrokken, welke activiteiten hebben zij nog meer gedaan?

Drs. J.M.M. (Han) Polman - voorzitter

Commissaris van de Koning in de provincie Zeeland

Publicatie:

Adviesrapport [➔ Coronascenario doordacht](#) i.s.m. de gezamenlijke adviesraden, september 2022

Blog:

[➔ Gezag herwinnen](#), november 2022

[➔ Bestuurscultuur en goede bedoelingen](#), april 2022

Essay:

[➔ Goede bedoeling centraal](#), in: *Binnenlands Bestuur*, april 2022

Activiteiten:

Bijdragen t.b.v. interviews, fysieke en digitale ontmoetingen over diverse in 2022 uitgebrachte adviezen

Kennismakingsgesprek minister Bruins Slot van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met Rien Fraanje, 23 februari 2022

Kennismakingsgesprek met staatssecretaris Van Huffelen voor digitalisering en koninkrijksrelaties met Martiene Branderhorst en Rien Fraanje, 14 september 2022

Overhandiging signalement [↗ Gezag herwinnen. Over de gezagswaardigheid van het openbaar bestuur](#) aan minister Hanke Bruins Slot van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 10 november 2022

Overleg met minister Hanke Bruins Slot van BZK over het werkprogramma van de ROB met Rien Fraanje en Gerber van Nijendaal, 10 november 2022

Prof. dr. ir. C.J.A.M. (Katrien) Termeer - vice-voorzitter

Hoogleraar Bestuurskunde

Betrokken bij publicaties:

Advies [↗ Van crisis naar opgave. Over de blijvende gevolgen van de coronapandemie voor gemeenten en openbare lichamen in Caribisch Nederland](#), 10 maart 2022

Signalement [↗ Gezag herwinnen. Over de gezagswaardigheid van het openbaar bestuur](#), 10 november 2022

Publicatie [↗ Gezicht geven aan gezag. Drie casussen over gezag in de praktijk](#), 28 november 2022

- Reportage *Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald? De Emmalaan op Texel*

- Reportage *De wet of de moraal? Een casus in het sociaal domein*

- Reportage *Gemiste kans of te grote verwachtingen? De Diaalootafel Groningen*

Weblogs:

[↗ Stikstof en de drie voorwaarden voor gezag](#), 17 mei 2022

[↗ Gezag herwinnen rondom stikstof](#), 7 november 2022

Activiteiten:

Presentatie *Gezag onder druk, herstel gezagswaardigheid* voor de Bestuurlijke adviescommissie Kwaliteit Openbaar Bestuur van het Interprovinciaal Overleg (online), 29 september 2022

[↗ De Maand van het gezag](#), 1-30 november 2022

Overhandiging signalement *Gezag herwinnen. Over de gezagswaardigheid van het openbaar bestuur* aan minister Bruins Slot van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 10 november 2022

Expertmeeting over overheidsgezag en het contact tussen overheid en burger met Huri Sahin, 11 november 2022

Panellid debat ➔ [Stikstof, natuur en boerenprotesten](#), MIMIK Deventer, 29 november 2022

Drs. A. (Angelique) Berg - tijdelijk raadslid

Directeur-generaal van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)

Angelique Berg is met ingang van 1 juli 2022 lid van de Raad voor het Openbaar Bestuur.

Prof. dr. C.F. (Caspar) van den Berg

Hoogleraar Bestuurskunde, leerstoel Global and Local Governance

Vanwege zijn installatie als lid van de Eerste Kamer is Caspar van den Berg op 18 januari 2022 teruggetreden als lid van de Raad voor het Openbaar Bestuur.

Dr. M. (Martiene) Branderhorst

Algemeen directeur bij de gemeente Den Haag

Betrokken bij publicatie:

Ontwikkeltraject
➔ [Wegingskader Goed openbaar bestuur](#)

Artikel:

Artikel ➔ [Stel de juiste vragen bij digitalisering](#), in: VNG Magazine, 28 oktober 2022

Activiteiten:

Presentatie Ontwikkelingen in het lokale bestuur. Mini-symposium 'Samen goed voorbereid!', gemeenteraad Leusden, 19 februari 2022

Panel i-Bestuur congres Digitale Overheid, 14 september 2022

Kennismakingsgesprek met staatssecretaris Van Huffelen voor digitalisering en koninkrijksrelaties met Han Polman en Rien Fraanje, 14 september 2022

Masterclass Digitaal leiderschap, Nyenrode Business Universiteit

Podcast i-bestuur Digitale Overheid

Podcast i-bestuur [➔ Gamechangers #2: Common Ground en digitaal leiderschap](#)

Prof. dr. F. (Frank) Hendriks

Hoogleraar Vergelijkende bestuurskunde

Betrokken bij:

Ontwikkeltraject

[➔ Wegingskader Goed openbaar bestuur](#)

Adviestraject [➔ Gezag van de overheid](#)

Artikelen:

Opinie-artikel [➔ Rutte en co, kijk eens naar Ierland als jullie invloed burgers willen vergroten](#), *de Volkskrant*, 17 januari 2022

Interview [➔ Luisterend vermogen van politiek verhogen](#), *NWO Magazine*, 26 mei 2022

Activiteiten:

Geraadpleegd door TNO over waardenkaders bruikbaar voor evaluatie burgerberaden, 12 januari 2023

Geraadpleegd door Ministerie IenW over waardenkaders bruikbaar voor opzet en evaluatie burgerberaden, 17 januari 2023

Lezing 'Democratische innovatie in Nederland vergelijkenderwijs', Universiteit Gent, België, 20 juni 2022

Geraadpleegd door Vaste Kamercommissie EZK i.v.m. Burgerberaad Klimaat, 5 oktober 2022

Lezing 'Nederlands openbaar bestuur in vergelijkend perspectief', IDHEAP Lausanne - voor ambtenaren, alumni en onderzoekers, 20 oktober 2022

Geraadpleegd door minister EZK, ambtenaren ministeries EZK/BZK, i.v.m. kabinetsvisie op burgerbetrokkenheid bij klimaat-en energietransitie, 20 oktober 2022

Prof. mr. dr. F.J. (Frank) van Ommeren

Hoogleraar Staats- en bestuursrecht

Betrokken bij publicatie:

Essaybundel [➔ Wetenschap en overheidsbeleid, een spanningsvolle relatie](#), 27 juni 2022

Blog:

➔ [De wetenschap als zesde macht, onafhankelijk en neutraal?](#), 20 juli 2022

Activiteiten:

Aanbieding essaybundel Wetenschap en Overheidsbeleid aan Vera Bergkamp (samen met Daan Roovers), 27 juni 2022

➔ ['Haagse lobby over de start van de openbare verhoren voor de parlementaire enquête Groningen en gaswinning in Groningen'](#) - radio-interview, WNL Haagse Lobby, juni 2022

➔ ['Het wantrouwen ligt veel meer aan het oppervlak'](#) – interview, Binnenlands Bestuur, 27 juni 2022

Lezing 'De voorspelling van Thorbecke' op KNAW-symposium over Thorbecke, 14 oktober 2022

Gezamenlijke expertmeeting ROB en IAS/UvA georganiseerd over 'wetenschap en overheidsbeleid' op 5 december 2022

Drs. D.M.G. (Daan) Roovers

Filosoof en docent

Betrokken bij publicaties:

Essaybundel [Wetenschap en overheidsbeleid, een spanningsvolle relatie](#), 27 juni 2022

Advies ➔ [Gezag herwinnen. Over de gezagswaardigheid van het openbaar bestuur](#), 10 november 2022

Bundel ➔ [Gezicht geven aan gezag. Drie reportages over gezag in de praktijk](#), 28 november 2022

Artikel:

➔ [In het koffertje van Kaag zitten alleen noodverbandjes](#) - opiniestuk, Trouw, 20 september 2022

Blog:

Cijfers spreken nooit voor zich, februari 2022

Activiteiten:

Presentatie bij Beste Bestuurder diner Binnenlands Bestuur, Tilburg, 1 februari 2022

Lezing Rol nemen, ruimte geven. Model voor gelijkwaardig partnerschap + Droomland of niemandsland, 10 februari 2023

Presentatie bij Brabantstad diner, JADS, Den Bosch, 13 februari 2022

Presentatie bij Zuid-Hollandse burgemeesters, Provinciehuis Zuid-Holland, 29 maart 2022

Te gast bij Buitenhof, NPO 1, 24 april 2022

[Aanbieding](#) essaybundel Wetenschap en Overheidsbeleid aan Vera Bergkamp (samen met Frank van Ommeren), 27 juni 2022

Te gast bij Goedingelichte Kring, NPO radio 1, 17 september 2022

Presentatie Vertrouwen komt van twee kanten, Almere week van de strategie, 27 september 2022

Presentatie Berenschot op 1 - teamdag voor Berenschot, KNVB campus Zeist, 6 oktober 2022

Lezing Rol nemen, ruimte geven. Model voor gelijkwaardig partnerschap, VSNU, 13 oktober 2022

Presentatie bij Diner Toezicht met gezag. Opleiding toezichthouders Universiteit Utrecht, 27 oktober 2022

Te gast bij De boer is boos, Gesprek met Ad Verbrugge en Gabriel van den Brink: Brainwash festival, Kleine Komedie, 30 oktober 2022

Panellid [debat Desinformatie, gezag en achterdocht](#), De Balie, 8 november 2022

Presentatie bij Vereniging Leernetwerk, 3 november 2022

Presentatie bij Hartmans netwerk van jonge ambtenaren, Haarlem, 22 november 2022

Gezamenlijke expertmeeting ROB en IAS/UvA georganiseerd over 'wetenschap en overheidsbeleid' op 5 december 2022

H. (Huri) Sahin

Tot maart 2022 regio accounthouder bij het Nationaal Programma Regionale Energiestrategie en voorzitter van het Kinderrechtencollectief. Van maart-december 2022 directeur LOKAAL Rotterdam, centrum voor democratie. Vanaf december 2022 burgemeester van Rijswijk

Betrokken bij publicaties:

Advies [Van crisis naar opgave. Over de blijvende gevolgen van de coronapandemie voor gemeenten en openbare lichamen in Caribisch Nederland](#), 10 maart 2022

Signalement [Gezag herwinnen. Over de gezagswaardigheid van het openbaar bestuur](#), 10 november 2022

Publicatie [Gezicht geven aan gezag. Drie casussen over gezag in de praktijk](#), 28 november 2022

- Reportage *Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald? De Emmalaan op Texel*

- Reportage *De wet of de moraal? Een casus in het sociaal domein*

- Reportage *Gemiste kans of te grote verwachtingen? De Dialoogtafel Groningel*

Activiteiten:

Workshop *Wat maakt het openbaar bestuur gezagwaardig?* op de conferentie van het Nederlands Genootschap Burgemeesters, 6 oktober 2022

Expertmeeting over overheidsgezag en het contact tussen overheid en burger met Katrien Termeer, 11 november 2022

Drs. P.J. (Peter) Verheij

Zelfstandig adviseur en interim-professional
publieke sector

Betrokken bij publicaties:

Advies [↗ Van crisis naar opgave, over de blijvende gevolgen van de coronapandemie voor gemeenten en openbare lichamen in Caribisch Nederland](#), 10 maart 2022

Rapport [↗ Coronascenario's doordacht. Handreiking voor noodzakelijke keuzes](#) - een gezamenlijke rapportage onder coördinatie van de WRR, in nauwe samenwerking met de Gezondheidsraad, de Raad van State, de Raad voor het Openbaar Bestuur en de Raad voor Volksgezondheid & Samenleving, 5 september 2022

[↗ De asielopvang uit de crisis](#), gezamenlijk advies van de Raad voor het Openbaar Bestuur en de Adviesraad Migratie (ACVZ)

Adviestraject [↗ Leren in transities](#), in opdracht van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (te verschijnen in 2023)

Artikelen:

Essay 'Provincies: nieuw bestuurlijk panacee voor verwaarloosde ruimtelijke opgave?', in: [↗ Rien in reflectief perspectief](#), 19 januari 2023

Column 'Gezag hebben of gezag krijgen?!', in: *TPC*, nr. 4

Column 'Nederland uit balans?!', in: *TPC*, nr. 2

Bijdrage 'Gemeentefinanciën', in: [↗ Handboek Raadsleden](#)

Weblog:

[↗ Terug naar de toekomst](#), 14 oktober 2022

Activiteiten:

Bijdrage over recente ROB-adviezen, Strategiemiddag Gemeente West-Betuwe, 23 maart 2022

[↗ Dag van de Financiële Verhoudingen 2022](#), 21 april 2022

Bijdrage Symposium [↗ werkgroep BOVEN](#) (bestuurlijk omgaan met risico's van de energietransitie), 17 juni 2022

Bijdrage 'Herverdeling Gemeentefonds', Netwerkbijeenkomst controllers van gemeenten in de provincie Utrecht, woensdag 22 juni 2022

Summerschool 'De Wethouder en de regio – [Droomland of Niemandland?](#)', Wethoudersvereniging, 9 september 2022

Workshop 'Regionale samenwerking – ROB-advies [Droomland of Niemandland?](#)', Bestuurdersconferentie Wethoudersvereniging, 23 november 2022

Drs. C.J.G.M. (Kees Jan) de Vet

Dijkgraaf Waterschap Brabantse Delta

Betrokken bij publicaties:

Advies [Van crisis naar opgave. Over de blijvende gevolgen van de coronapandemie voor gemeenten en openbare lichamen in Caribisch Nederland](#), 10 maart 2022

Signalement [Gezag herwinnen. Over de gezagswaardigheid van het openbaar bestuur](#), 10 november 2022

Publicatie [Gezicht geven aan gezag. Drie casussen over gezag in de praktijk](#), 28 november 2022

- Reportage *Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald? De Emmalaan op Texel*

- Reportage *De wet of de moraal? Een casus in het sociaal domein*

- Reportage *Gemiste kans of te grote verwachtingen? De Dialoogtafel Groningen*

Weblog:

[Regeerakkoord en regio; nieuwe gemeenschappelijkheid organiseren](#), 1 maart 2022

Drs. P.J.M. (Peter) Wilms - tijdelijk raadslid

Economisch consultant publieke sector

Drs. P.J.M. (Peter) Wilms - tijdelijk raadslid

Economisch consultant publieke sector

Artikel:

Het belang van kaderstellende en controlerende rol, in: VNG magazine.

Activiteiten:

➔ [Dag van de Financiële Verhoudingen 2022](#)

Lid Stuurgroep Provinciale Trajecten m.b.t. Herijking Provinciefonds

Voorzitter werkgroep Meerjarig Financieel Kader

Hervormingsagenda Jeugd

Presentatie Klantendag LIAS

➤ Medewerkers

Wie vormden de staf

Medewerkers

Een compacte staf ondersteunt de Raad. De medewerkers zijn verbonden aan specifieke adviestrajecten, en publiceren zelf ook regelmatig artikelen, geven lezingen en zijn betrokken bij (externe) bijeenkomsten. Jaarlijks is bij een of meer adviestrajecten ruimte voor een stagiair en/of rijkstrainee.

Medewerkers

○ 2022

Wie waren de medewerkers, bij welke projecten waren zij betrokken, en welke activiteiten hebben zij nog meer gedaan?

Drs. M.J. (Rien) Fraanje

Secretaris-directeur

Artikelen:

Polman, Han & Rien Fraanje.

➔ [Niet elk verwaarloosd probleem is een crisis](#). In: *NRC*, 14 september 2022

Fraanje, Rien. Ontwikkelingen in de samenleving van invloed op het vak: een telefoon, koffie en een tafel. In: Jeroen van Gool (redactie). In: *Handboek voor de wethouder. Over een veelzijdig en dynamisch ambt*, Boom Bestuursunde, 2022, p. 157-167.

Fraanje, Rien, De regio in Nederland: formaliseren en inbedden. In: *Bestuurswetenschappen*, nr. 2 (76), 2022.

Weblog:

➔ [Schikken naar het grote belang van een gezagswaardige overheid](#), 15 december 2022

Activiteiten:

Gastles *Corona: van crisis naar opgave*, voor MD Atelier van ministerie van BZK - online, 14 januari 2022

Filmpje *Sturen of gestuurd worden?*, Raad op zaterdag, 12 februari 2022

Lezing *Ruimte geven aan verschillen*, Diner-pensant t.g.v. het derde lustrum van KokxDeVoogd, 17 mei 2022

Lezing *Schuivende interbestuurlijke verhoudingen: springen provincies in het gat?*, Lustrumsymposium van de Oostelijke Rekenkamer, 1 juni 2022

Lezing *De bibliotheek als partner in het sociale domein*, Jaarcongres van de Vereniging voor openbare bibliotheken (VOB), 2 juni 2022

Presentatie *Introductie over de Raad voor het Openbaar Bestuur en de financiële verhoudingen*, voor studenten Financiële en controlfunctie Erasmus Universiteit Rotterdam met Gerber van Nijendaal, 3 juni 2022

Presentatie *Introductie Raad voor het Openbaar Bestuur*, VNG-Commissie Griffiers en Raadsleden met Michael Mekel, 21 juni 2022

Presentatie *Het hedendaagse complexe speelveld voor de burgemeester*, bij de leergang publiek leiderschap van het Nederlands Burgemeestersgenootschap i.s.m. de Universiteit Leiden, 14 september 2022

Presentatie *Haagse besluitvorming: tussen theorie en weerbarstige praktijk*, Politieleergang 'Acteren in politiek-bestuurlijke context', 27 september 2022

Gastcollege *Regio's in Nederland: diffuus en relevant*, Universiteit Leiden t.b.v. studenten Bestuurskunde, 29 september 2022

Lezing *Van crisis naar opgave*, Brabantstad Dinsdag, 11 oktober 2022

Presentatie *Gezag herwinnen. Over de gezagswaardigheid van het openbaar bestuur*, Inspectieraad, 18 oktober 2022

Lezing, Veiligheidsberaad van de Veiligheidsregio Drenthe, 26 oktober 2022

Overleg met minister Hanke Bruins Slot van BZK over het werkprogramma van de ROB, met Han Polman en Gerber van Nijendaal, 10 november 2022

Lezing *De gezagswaardigheid van de provincie*, bij de heisessie van PS en GS van de provincie Gelderland, 11 november 2022

Overhandiging bundel *Gezicht geven aan gezag* aan Commissaris van de Koning in Groningen René Paas met Daan Musters, 28 november 2022

Mr. G.A. (Gerber) van Nijendaal

Plaatsvervangend secretaris

Betrokken bij publicaties:

Essaybundel [➤ Brede welvaart, grote opgaven. Over de bestuurlijke en financiële vraagstukken rond regionale verschillen in brede welvaart en regionale opgaven](#), 12 april 2022

Weblog:

[➤ De financiële verhoudingen: een Processie van Echternach in slow motion](#), 31 oktober 2022

Artikelen:

Artikel [➤ De betekenis van het compensatiebeginsel voor de wetgevingspraktijk](#). In: *RegelMaat*, Aflevering 1, 2022

Activiteiten:

Stagebegeleiding Ruut Willems. Onderzoek ROB Zuid-Limburg en Oost-Groningen – onderdeel adviestraject ‘Elke regio telt!’ februari t/m april 2022

Rondetafelgesprek Vaste commissie Binnenlandse Zaken uit de Tweede Kamer over de Interbestuurlijke verhoudingen, 23 maart 2022

[Dag van de Financiële Verhoudingen 2022](#) (organisatie), 21 april 2022

Interview: José Lazeroms in het kader van nieuwe financieringssystematiek, 25 mei 2022

Presentatie *Introductie over de Raad voor het Openbaar Bestuur en de financiële verhoudingen*, voor studenten Financiële en controlfunctie Erasmus Universiteit Rotterdam met Rien Fraanje, 3 juni 2022

Begeleidingscommissie Rapport *Denkrichtingen vanuit de praktijk Onderzoek naar optimale regionale bekostiging*, BDo, augustus 2022

Strategisch overleg koepels m.b.t. financieringssystematiek, VNG, IPO, UvW, 4 november 2022

Overleg met minister Hanke Bruins Slot van BZK over het werkprogramma van de ROB, met Han Polman en Rien Fraanje, 10 november 2022

VNG Gemeentefinanciën, Herijking gemeentefinanciën, 28 november 2022

Lid Begeleidingscommissie Herijking Provinciefonds

Lid Vakberaad Financieel Toezicht

Deelname Overleg 100.000 plus

Lid Werkgroep actualisatie gemeentelijke belastingen, BZK

Lid Werkgroep provinciaal belastinggebied, BZK

Lid Begeleidingscommissie onderzoek grootstedelijke kosten

A.M.M. (Mariet) de Boer MSc

Adviseur

Betrokken bij publicaties:

➤ [Wegingskader Wat is goed bestuur?](#), 24 februari 2022

Signalement ➤ [Gezag herwinnen. Over de gezagswaardigheid van het openbaar bestuur](#), 10 november 2022

Podcast:

➤ [Het gezag van de officier](#) met Onno Eichelsheim, met Daan Musters, 17 november 2022

Activiteiten:

➤ [De Maand van het gezag](#), 1-30 november 2022

Workshop *Wat maakt het openbaar bestuur gezagswaardig?* op het ➤ [congres Nederlands Genootschap van Burgemeesters](#) met Huri Sahin, Daan Musters, Jasper Zuure en Daan Musters, 6 oktober 2022

Gesprek over *Gezag herwinnen* bij het diner pensant van de leergang Gezag en toezicht samen met Daan Roovers, Universiteit Utrecht, 27 oktober 2022

Workshop over gezag op de themabekendmakingsactiviteit van de VeerStichting met Jasper Zuure en Daan Musters, 3 november 2022

Organisatie debat ➤ [Desinformatie, gezag en achterdocht](#), De Balie, 8 november 2022

Workshop over het gezag van de overheid voor studenten van de Hogeschool van Amsterdam en het Rathenau Instituut met Jasper Zuure en Daan Musters, 9 november 2022

Overhandiging signalement *Gezag herwinnen. Over de gezagswaardigheid van het openbaar bestuur* aan minister Bruins Slot van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 10 november 2022

Panelgesprek over gezag bij de ➤ [Nacht van de Lobbyist](#), 10 november 2022

Presentatie over het gezag van de overheid voor Raadsacademie van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden met Daan Musters, 19 november 2022

Organisatie debat ➤ [Een rechtvaardige overheid en regionaal onbehagen](#) i.s.m. KIEM en Dialoog & Ethiek, Forum Groningen, 28 november 2022

Organisatie debat ➤ [Stikstof, natuur en boerenprotesten](#), MIMIK Deventer, 29 november 2022

M. (Manon) Braber

Stagair

Manon was vanuit het traineeship van de VNG bij de ROB als gedetacheerd van 1 maart tot 1 september 2022.

Ir. V.M.E. (Veerle) van den Broek

Senior adviseur

Sinds 1 augustus 2021 was Veerle gedetacheerd bij de Provincie Gelderland. Met ingang van 1 augustus 2022 is zij niet meer in dienst van de ROB.

Z.G. (Zahora) Chandoe

Managementondersteuner

Zahora was als managementassistente verantwoordelijk voor het goed functioneren van het Bedrijfsbureau.

S. (Stasja) Cornelissen

Senior communicatieadviseur

Stasja was als senior communicatieadviseur verantwoordelijk voor de communicatie van de ROB.

A. (Bart) Coster MA

Adviseur

Betrokken bij publicaties:

Vervolgtraject [➔ Wegingskader goed openbaar bestuur](#), vanaf 24 februari 2022

Advies [Van crisis naar opgave. Over de blijvende gevolgen van de coronapandemie voor gemeenten en openbare lichamen in Caribisch Nederland](#), 10 maart 2022

Essaybundel [➤ Brede welvaart, grote opgaven. Over de bestuurlijke en financiële vraagstukken rond regionale verschillen in brede welvaart en regionale opgaven](#), 12 april 2022

Essaybundel [Wetenschap en overheidsbeleid. Een spanningsvolle relatie](#), 27 juni 2022

Rapport [➤ Coronascenario's doordacht. Handreiking voor noodzakelijke keuzes](#) - een gezamenlijke rapportage onder coördinatie van de WRR, in nauwe samenwerking met de Gezondheidsraad, de Raad van State, de Raad voor het Openbaar Bestuur en de Raad voor Volksgezondheid & Samenleving, 5 september 2022

Weblog:

[➤ Crisis: het nieuwe normaal?](#), 15 februari 2022

Activiteiten:

Presentatie van de eerste bevindingen van het advies [➤ Van crisis naar opgave](#), Interbestuurlijke Klankbordgroep Covid-19 van de VNG, 7 februari 2022

Organisatie gesprek met Tweede Kamerleden Joost Sneller, Mark Strolenberg en Stieneke van der Graaf over het advies [➤ Van crisis naar opgave. Over de blijvende gevolgen van de coronapandemie voor gemeenten en openbare lichamen in Caribisch Nederland](#), 17 maart 2022

Webinar '[➤ Van crisis naar opgave](#)', 31 maart 2022

Lid Werkgroep Opcenten onder betalen naar gebruik, vanaf april

Activiteiten:

Presentatie van de eerste bevindingen van het advies [➤ Van crisis naar opgave](#), Interbestuurlijke Klankbordgroep Covid-19 van de VNG, 7 februari 2022

Organisatie gesprek met Tweede Kamerleden Joost Sneller, Mark Strolenberg en Stieneke van der Graaf over het advies [➤ Van crisis naar opgave. Over de blijvende gevolgen van de coronapandemie voor gemeenten en openbare lichamen in Caribisch Nederland](#), 17 maart 2022

Webinar '[➤ Van crisis naar opgave](#)', 31 maart 2022

Lid Werkgroep Opcenten onder betalen naar gebruik, vanaf april 2022

[Dag van de Financiële Verhoudingen 2022](#) (organisatie), 21 april 2022

Presentatie advies [➤ Van crisis naar opgave](#), Programma Veiligheidsregio's van het ministerie van Justitie en Veiligheid, 27 juni 2022

Symposium Wetenschap en overheidsbeleid, n.a.v. de essaybundel [➤ Wetenschap en overheidsbeleid](#), en aanbieding ervan aan Vera Bergkamp (organisatie), maandag 27 juni 2022

Stage afdeling Financiën van de gemeente Gouda, 1 augustus tot en met 14 oktober 2022

Presentatie over het werken als adviseur bij de ROB, aan studenten Philosophy, Politics and Society bij de Radboud Universiteit, 29 september 2022

Workshop [➤ coronascenario's](#), ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, 27 oktober 2022

Gezamenlijke bijeenkomst over de verhouding tussen wetenschap en overheidsbeleid, i.s.m. het Institute for Advanced Study (organisatie), 5 december 2022

Lid begeleidingscommissie voor het onderzoek 'Overige Eigen Middelen', vanaf december 2022

Presentatie 'Diversiteit en inclusiviteit van het openbaar bestuur', ROB, 19 december 2022

W.M. (Wenny) Geenevasen

Senior communicatieadviseur / persvoorlichter

In 2022 was Wenny gedetacheerd binnen de Rijksoverheid.

Drs. P. (Pieter) de Jong

Senior adviseur

Betrokken bij publicaties:

Essaybundel [Brede welvaart, grote opgaven. Over de bestuurlijke en financiële vraagstukken rond regionale verschillen in brede welvaart en regionale opgaven](#), 12 april 2022

Essaybundel [Wetenschap en overheidsbeleid. Een spanningsvolle relatie](#), 27 juni 2022

Weblog:

[Locatieverkiezingen](#), 15 maart 2022

Activiteiten:

Lid congrescommissie jubileumcongres (vijftigjarig bestaan) [Vereniging voor Bestuurskunde](#) (vindt plaats op 8 maart 2023)

Toelichting advies [Democratie is meer dan politiek alléén. Burgers aan het roer in hun leefwereld](#), Movisie, landelijk kennisinstituut voor een samenhangende aanpak van sociale vraagstukken, 20 april 2022

Inhoudelijke voorbereiding speech ROB-voorzitter Han Polman op de afsluitende conferentie van het EU-Horizon 2020 project '[Co-production and co-governance](#)' in Utrecht, 29 april 2022

Symposium Wetenschap en overheidsbeleid, n.a.v. de essaybundel [Wetenschap en overheidsbeleid](#), en aanbieding ervan aan Vera Bergkamp (organisatie), maandag 27 juni 2022

Mede-organisatie expertmeeting 'Wetenschap en overheidsbeleid', i.s.m. het Institute for Advanced Study, 5 december 2022

Dr. B.W.A. (Bart) Leurs

Senior adviseur

In 2022 was Bart deels gedetacheerd bij de Onderwijsraad.

Drs. M.M.S. (Michael) Mekel

Coördinerend adviseur

Betrokken bij publicaties:

Advies [➤ Van crisis naar opgave. Over de blijvende gevolgen van de coronapandemie voor gemeenten en openbare lichamen in Caribisch Nederland](#), 10 maart 2022

Signalement [➤ Gezag herwinnen. Over de gezagswaardigheid van het openbaar bestuur](#), 10 november 2022

Ontwikkeltraject [➤ Wegingskader goed openbaar bestuur](#)

Weblog:

[➤ Wonen in het huis van Thorbecke](#), 22 september 2022

Activiteiten:

Deelname expertmeeting [➤ Sterke gemeenten sterke regio's](#), provincie Noord-Holland, 24 maart 2022

Presentatie en discussie advies [➤ Goede ondersteuning, sterke democratie](#), Griffierskring Veluwe, 17 mei 2022

Werkbezoek VNG-trainees, 3 juni 2022

Presentatie *Introductie Raad voor het Openbaar Bestuur*, VNG-Commissie Griffiers en Raadsleden met Rien Fraanje, 21 juni 2022

Werkconferentie [➤ Springtij in het recht](#), Stichting Samen recht vinden Zeeland, 22 juni 2022

Webinar [➤ De rol van PS in het woondossier](#), Statenlid.nu, 13 september 2022

Workshop *Wat maakt het openbaar bestuur gezagswaardig?* [➤ Congres Nederlands Genootschap van Burgemeesters](#) met Huri Sahin, Jasper Zuure, Mariet de Boer en Daan Musters., 6 oktober 2022

Q&A [➤ De rol van PS in het woondossier](#), Statenlid.nu, 11 oktober 2022

Presentatie en discussie advies [➤ Goede ondersteuning, sterke democratie](#), West-Friese gemeenten, 26 oktober 2022

Webinar [↗ Het gezag van de griffier bij regionale samenwerking](#),
Vereniging van Griffiers, 22 november 2022

Moderatie paneldiscussie over het gezag van de griffier,
[↗ Griffiedag Prodemos en Vereniging van Griffiers](#), 25 november
2022

D.J.H. (Daan) Musters MA

Adviseur

Betrokken bij publicaties:

Advies [↗ Asielopvang uit de crisis](#), 14 juni 2022

Signalement [↗ Gezag herwinnen. Over de gezagswaardigheid van het openbaar bestuur](#), 10 november
2022

Publicatie [↗ Gezicht geven aan gezag. Drie casussen over gezag in de praktijk](#), 28 november 2022:

- Reportage *Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald? De Emmalaan op Texel*
- Reportage *De wet of de moraal? Een casus in het sociaal domein*
- Reportage *Gemiste kans of te grote verwachtingen? De Dialoogtafel Groningen*

Weblog:

[↗ Waarom de spreidingswet geen dwangwet hoeft te zijn](#), 21
november 2022

Podcasts:

[↗ Het gezag van de officier](#) met Onno Eichelsheim, presentatie
Mariet de Boer, 17 november 2022

[↗ Het gezag van de dominee](#) met Almatine Leene, 24 november
2022

[↗ Het gezag van de wetenschapper](#) met Corien Prins, presentatie
Jasper Zuure, 15 december 2022

[↗ Het gezag van de voetbalcoach](#) met Steven Pont, 23 december
2022

Activiteiten:

[↗ De Maand van het gezag](#), 1-30 november 2022

Presentatie *Gezag onder druk, herstel gezagswaardigheid* voor de
Bestuurlijke adviescommissie Kwaliteit Openbaar Bestuur van het
Interprovinciaal Overleg (online) samen met Katrien Termeer, 29
september 2022

Workshop *Wat maakt het openbaar bestuur gezagswaardig?* op het
[↗ congres Nederlands Genootschap van Burgemeesters](#) met Huri
Sahin, Michael Mekel, Jasper Zuure en Mariet de Boer, 6 oktober
2022

Presentatie *Gezag herwinnen. Over de gezagswaardigheid van het
openbaar bestuur* bij de Inspectieraad met Rien Fraanje, 18 oktober
2022

Workshop over gezag op de themabekendmakingsactiviteit van de VeerStichting met Jasper Zuure en Mariet de Boer, 3 november 2022

Organisatie debat ➔ [Desinformatie, gezag en achterdocht](#), De Balie, 8 november 2022

Workshop over het gezag van de overheid voor studenten van de Hogeschool van Amsterdam en het Rathenau Instituut met Jasper Zuure en Mariet de Boer, 9 november 2022

Overhandiging signalement *Gezag herwinnen. Over de gezagswaardigheid van het openbaar bestuur* aan minister Bruins Slot van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 10 november 2022

Expertmeeting over overheidsgezag en het contact tussen overheid en burger met Katrien Termeer en Huri Sahin, 11 november 2022

Presentatie over het gezag van de overheid voor Raadsacademie van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden met Mariet de Boer, 19 november 2022

Organisatie debat ➔ [Een rechtvaardige overheid en regionaal onbehagen](#) i.s.m. KIEM en Dialoog & Ethiek, Forum Groningen, 28 november 2022

Overhandiging bundel *Gezicht geven aan gezag* aan Commissaris van de Koning in Groningen René Paas, 28 november 2022

Organisatie debat ➔ [Stikstof, natuur en boerenprotesten](#), MIMIK Deventer, 29 november 2022

S. (Shanta) Sookram

Managementondersteuner

Shanta was werkzaam als managementondersteuner (BBL-student). Zij was mede verantwoordelijk voor het goed functioneren van het Bedrijfsbureau.

Ruut Willemsen

Stagair

Ruut liep van februari tot en met april stage bij de Raad voor het Openbaar Bestuur i.v.m. het traject 'Elke regio telt!'.

J. (Jasper) Zuure MSc

Senior adviseur

Betrokken bij publicaties:

Bundel [↗ Jongeren en het zorgen voor hun morgen](#) i.s.m. 14 adviesraden, 23 mei 2022

Essaybundel [↗ Wetenschap en overheidsbeleid. Een spanningsvolle relatie](#), 27 juni 2022

Signalement [↗ Gezag herwinnen. Over de gezagswaardigheid van het openbaar bestuur](#), 10 november 2022

Weblogs:

Laat de jeugd van tegenwoordig de toekomst vertegenwoordigen!, mei 2022

[↗ Het is tijd voor de Raad van Burgers](#), 28 juni 2022

[↗ Opvoeden met gezag](#), 23 november 2022

Artikelen:

Zuure, J. (2022). Zo groen als gras. In: *Idee (1)*

Zuure, J. (2022). Strategisch advies. In: *NRC 25 juni 2022*

De Lange, S. & Zuure, J. (2022). De jeugd van tegenwoordig vertegenwoordigt de toekomst. In: *Jongeren en het zorgen voor hun morgen*

Körner, E., Ridder, J. & Zuure, J. (2022). Democratiseer de expertocratie! De rol van experts en leken bij drie vormen van deliberatieve democratie. In: Eds. Van Ommeren, F., Roovers, D., De Jong, P. & Coster, B. (2022). *Wetenschap en overheidsbeleid. Een spanningsvolle relatie*. Den Haag: Boom Bestuurskunde

Zuure, J. (2022). The rise of Platform Democracy and its challenge to Representative Democracy, *Blog HVA DSS*

Zuure, J. (2022). Hoe de EU beter leert leren. In: *Idee (2)*

Zuure, J. (2022). Inspraak herstelt vertrouwen in politiek bij burger. In: *Trouw*, 22 september 2022

Zuure, J. (2022). Verlangen naar verlichting. In: *Idee (3)*

Zuure, J. (2022). Een stoel voor de toekomst. In: *Idee (4)*

Podcast:

[↗ Het gezag van de wetenschapper](#) met Corien Prins, met Daan Musters, 15 december 2022

Activiteiten:

[↗ De Maand van het gezag](#), 1-30 november 2022

Workshop *Wat maakt het openbaar bestuur gezagswaardig?* op het [↗ congres Nederlands Genootschap van Burgemeesters](#) met Huri Sahin, Daan Musters en Mariet de Boer, 6 oktober 2022

Speech bij de themabekendmakingsactiviteit van de VeerStichting, 3 november 2022

Organisatie debat [↗ Desinformatie, gezag en achterdocht](#), De Balie, 8 november 2022

Workshop over het gezag van de overheid voor studenten van de Hogeschool van Amsterdam en het Rathenau Instituut (Den Haag) met Daan Musters en Mariet de Boer, 9 november 2022

Overhandiging signalement *Gezag herwinnen. Over de gezagswaardigheid van het openbaar bestuur* aan minister Bruins Slot van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 10 november 2022

Organisatie debat ➔ [Een rechtvaardige overheid en regionaal onbehagen](#) i.s.m. KIEM en Dialoog & Ethiek, Forum Groningen, 28 november 2022

Organisatie debat ➔ [Stikstof, natuur en boerenprotesten](#), MIMIK Deventer, 29 november 2022

Inleiding bij de bijeenkomst met studenten van de Veerstichting, 30 november 2022

➤ Communicatie

Wat hebben we gedeeld

Communicatie

Adviesthema's

Het gezag van de overheid staat ter discussie en de interbestuurlijke verhoudingen behoeven hoognodig verbetering. Dit zijn dan ook de twee dominante thema's in het werkprogramma 2021-2023 van de Raad voor het Openbaar Bestuur.

Publicaties en activiteiten

De ROB heeft in 2022 de volgende publicaties uitgebracht:

- 3 adviesrapporten
- 1 signalement
- 4 bundels
- 1 wegingskader
- 4 podcasts

De ROB heeft in 2022 de volgende bijeenkomsten georganiseerd:

- Dag van de Financiële Verhoudingen
- 3 debatavonden
- 1 webinar
- 1 symposium

[Alle publicaties en activiteiten](#) zijn opgenomen in het overzicht.

Nieuwsbrieven

In 2022 is de [Nieuwsbrief van de Raad voor het Openbaar Bestuur](#) 4 keer uitgebracht. In de nieuwsbrief worden de meest recente adviezen onder de aandacht gebracht en evenementen aangekondigd.

Elke twee maanden komt de [Gezamenlijke nieuwsbrief van de adviesraden](#) uit. Deze digitale coproductie van 10 adviesraden biedt een handzaam overzicht met actuele informatie over komende en recent verschenen adviezen, publicaties en activiteiten.

Publicaties van raadsleden en medewerkers

Regelmatig publiceren raadsleden en medewerkers onder eigen naam, geven zij lezingen of leveren op een andere manier een bijdrage aan de dialoog over ontwikkelingen binnen het openbaar bestuur en de financiële verhoudingen. Alle persoonlijke bijdragen zijn te zien in het overzicht [raadsleden](#) en [medewerkers](#) 2022.

 [Financieel overzicht](#)

Wat hebben we uitgegeven

Financieel overzicht

	Begroting	Uitgaven
Loonkosten	1.155.000	1.130.200
Opleidingen	17.000	26.250
Personele exploitatie	10.000	4.465
Vergoedingen raadsleden	130.000	129.174
Externe inhuur	39.000	37.0134
Materiële uitgaven	138.000	107.436
Totaal	1.489.000	1.434.539

De totale uitgaven zijn binnen de beschikbare begroting gebleven. De loonkosten voor de staf vormen veruit de belangrijkste kostenpost. De personeelskosten vielen iets lager uit door een tijdelijke onderbezetting.

Mede als gevolg van de evaluatie van de Raad is extra geïnvesteerd in de opleidingskosten voor het verder professionaliseren van de communicatie. Ook zijn aanvullende opleidingen voor de staf opgestart om in te spelen op de behoefte aan aanvullende kennis en de kwetsbaarheid te verminderen. De materiele kosten vielen iets lager uit dan begroot doordat het aantal uitgebrachte publicaties iets lager was en geplande publicaties na het verslagjaar verschenen.

[➤ Inhoudsopgave](#)